

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/180769,Piotr-Szubarczyk-odznaczony-Krzyzem-Oficerskim-Orderu-Odrodzenia-Polski-Starogard.html>
17.04.2024, 17:56

Piotr Szubarczyk odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski - Starogard Gdańsk, 17 marca 2023

Piotr Szubarczyk przez wiele lat był nauczycielem. Jako pracownik Instytutu Pamięci Narodowej i publicysta popularyzował najnowszą historię Polski. Był m.in. „odkrywcą” heroicznej postaci „Inki” - jako autor pierwszego o niej artykułu w prasie ogólnopolskiej i pierwszej książki.

Uroczystość odbyła się w Starostwie Powiatowym w Starogardzie Gdańskim. Zebranych gości przywitał członek zarządu Powiatu Lech Kolaska, następnie okolicznościowe przemówienie wygłosił dr Karol Nawrocki, przypominając o licznych zasługach i dokonaniach Piotra Szubarczyka.

Piotra Szubarczyka poznałem w 2009 roku. Miał 55 lat. Już wtedy był człowiekiem bardzo doświadczonym. Był jednym z

tych odważnych, którzy walczyli z władzą komunistyczną przed sierpniem roku 1980 [...] – mówił prezes IPN Karol Nawrocki.

Podkreślił, że Szubarczyk był członkiem Ruchu Młodej Polski, studenckich komitetów „Solidarności” oraz aktywnym działaczem antykomunistycznym.

Każda historyczna opowieść Piotra Szubarczyka to krajobraz, to malarstwo. To zapis pewnej emocji o historycznych faktach – mówił dalej prezes IPN. Jego zdaniem Szubarczyk to człowiek, który ma głęboką wiedzę i który potrafi się tą wiedzą podzielić i nie waha się jej użyć w najważniejszych dla naszej historii sprawach.

Przypomniał o zasługach Piotra Szubarczyka oraz o jego roli w odkrywaniu Danuty Siedzikówny „Inki”:

Piotr zabiegał o to, by wszyscy ją pamiętali. Dziś wszyscy powtarzacie: powiedzcie mojej babci, że zachowałam się jak trzeba. To Piotr jako pierwszy podnosił tę sprawę i mówił: mamy narodową bohaterkę, która musi zająć właściwe miejsce w polskiej historii - tłumaczył Nawrocki.

Po wystąpieniu prezesa IPN głos zabrał Szubarczyk, który ze wzruszeniem stwierdził:

Jest mi niezmiernie miło, że prezes Nawrocki w tak miłych i osobistych słowach mówi o mnie [,,,] Czuję, że to odznaczenie zostało mi wręczone, abym coś jeszcze zrobił.

Odznaczenie w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy wręczył Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

Jak podkreślono w postanowieniu Prezydenta Rzeczypospolitej z 15 grudnia 2022 roku,

odczytany przez Krzysztofa Drażbę z gdańskiego Oddziału IPN, wyróżnienie przyznane zostało „za wybitne zasługi w działalności na rzecz upamiętniania historii Polski i propagowanie wiedzy o Żołnierzach Wyklętych, za działalność społeczną i patriotyczną”. Biogram odznaczonego przypomniał dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku dr Paweł Warot.

W uroczystości uczestniczyła delegacja pracowników IPN, przedstawiciele lokalnego samorządu oraz liczne grono gości i przyjaciół odznaczonego.

W drugiej części spotkania miały miejsca dwa wystąpienia: Mateusza Kubickiego (z Oddziałowego Biura Badań Historycznych gdańskiego IPN) „Okupacja niemiecka w powiecie starogardzkim” i Piotra Szubarczyka „Zbrodnia Pomorska na terenie powiatu starogardzkiego”. Wydarzenie zwieńczył koncert Michała Olejnika i Andrzeja Kołakowskiego.

Piotr Szubarczyk – urodzony 3 czerwca 1954 roku w Starachowicach. Od 8 roku życia mieszka na Pomorzu, od roku 1977 związany ze Starogardem, od 1996 mieszka tu na stałe.

Absolwent Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego, tam też rozpoczął działalność opozycyjną, antykomunistyczną w ramach Studenckiego Komitetu Solidarności

i Ruchu Młodej Polski. Prowadził nielegalne spotkania na temat cenzury prewencyjnej w PRL na Uniwersytecie i w klubie studenckim „Wysepka”. Głosił prawdę o zbrodni katyńskiej. W bezdebitowym „Bratniaku” opublikował pod własnym nazwiskiem artykuł „Komu służy a komu przeszkadza cenzura w PRL”. Uczestniczył w akcjach SKS i RMP, w manifestacjach pod pomnikiem Jana III Sobieskiego w Gdańsku. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Mszy św. polowej na starogardzkim Rynku 3 maja 1981 roku. Było to największe zgromadzenie w historii miasta – około 15 tysięcy ludzi.

W okresie pierwszej „Solidarności” redaktor pisma związkowego „Nasz Głos” delegat nauczycieli z powiatu starogardzkiego na I Zjazd Regionalny NSZZ „S”.

W stanie wojennym musiał opuścić Zespół Szkół Rolniczych w Bolesławowie, gdzie był nauczycielem, przez dwa lata pracował w domu dziecka w sąsiednim województwie. Próba powrotu do Bolesławowa dwa lata później zakończyła się niepowodzeniem z powodu „niewłaściwego wpływu politycznego na młodzież”. Dzięki odważnemu inspektorowi oświaty Zygmuntowi Mielewcykowi został mimo to zatrudniony w Szkole Podstawowej w Goręczynie na Kaszubach. Po zakończeniu politycznych „weryfikacji” nauczycieli i złagodzeniu komunistycznej presji ideologicznej, przyjęty do pracy w Liceum Ogólnokształcącym w Kartuzach, gdzie był animatorem pedagogiki uczniów zdolnych – we współpracy z Wyższą Szkołą Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Kierował obozami z udziałem najzdolniejszych uczniów liceów ogólnokształcących z całego kraju.

W roku 1990 wybrany przez mieszkańców gminy na radnego, następnie na przewodniczącego Rady Gminy Somonino, członek prezydium Sejmiku Samorządowego Województwa Gdańskiego.

W roku 2001 wraca do swoich pierwotnych zainteresowań. Na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej z dyrektorami Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie przyjęty do pracy jako kierownik referatu edukacji Oddziału Gdańskiego IPN. Najbliższe 18 lat swego życia poświęcił edukacji historycznej.

Wygłosił kilkaset prelekcji historycznych w kilkudziesięciu miastach Polski i za granicą, dla Polaków w Wilnie, w Berlinie, w Essen, w ośrodku Concordia, w Utrechcie, Amsterdamie, w Malmoe, w Sztokholmie, w Budapeszcie, w Perth, w Canberze, w Melbourne, w Sydney. Jest autorem ponad 500 artykułów poświęconych najnowszej historii Polski, m.in. w „Biuletynie IPN”.

Uważany jest za „odkrywcę” heroicznej postaci „Inki” – jako autor pierwszego o niej artykułu w prasie ogólnopolskiej i pierwszej książki. Autor wydanej w Krakowie książki „Czerwona apokalipsa. Sowiecka agresja na Polskę i jej konsekwencje”. Współautor innych publikacji książkowych, m.in. „W cieniu czerwonej gwiazdy. Zbrodnie sowieckie na Polakach 1917-1956”.

Był wiceprzewodniczącym Rady Programowej Radia Gdańsk, nagrał w radio ponad 30 audycji autorskich z cyklu „Świadkowie historii”. Był konsultantem przy produkcji spektaklu

telewizyjnego „Inka 1946” w reżyserii Natalii Korynckiej-Gruz, poświęconego Danucie Siedzikównie oraz filmu dokumentalnego Aliny Czerniakowskiej „Dywizja nastolatków”.

Na wniosek byłych młodocianych więźniów politycznych (jaworzniaków) odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za „wybitne zasługi w upowszechnianiu wiedzy o najnowszej historii Polski”. Odznaczony medalami Pro Patria i Pro Memoria, honorowo Krzyżem Sybirskim przez Związek Sybiraków. Członek honorowy Rodziny Katyńskiej w Gdańsku.

Od roku 2018 radny Rady Powiatu Starogardzkiego.